

**Акционарско друштво за железнички превоз робе
„СРБИЈА КАРГО“, Београд**

ПРАВИЛНИК

**О БЕЗБЕДНОСТИ И ЗДРАВЉУ НА РАДУ
У АКЦИОНАРСКОМ ДРУШТВУ ЗА ЖЕЛЕЗНИЧКИ
ПРЕВОЗ РОБЕ "СРБИЈА КАРГО", БЕОГРАД**

Београд, децембар 2025. год.

ИЗМЕНЕ, ДОПУНЕ, ИСПРАВКЕ И ТУМАЧЕЊА

Измене и допуне	Број Сл. гласника ЖС	датум	Измене и допуне	Број Сл. гласника ЖС	датум
I			XI		
II			XII		
III			XIII		
IV			XIV		
V			XV		
VI			XVI		
VII			XVII		
VIII			XVIII		
IX			XIX		
X			XX		

„Србија Карго“ а.д.

Број: 4/2025-1838-475

Датум: 26.12.2025. године

Београд

На основу члана 3. Закона о безбедности и здрављу на раду („Службени гласник РС”, бр. 35/2023) и члана 24. Статута Акционарског друштва за железнички превоз робе "Србија Карго", Београд (Службени гласник РС", број 15/17 и „Службени гласник Железнице Србије“, број 14/2017), Одбор директора "Србија Карго" а.д је на седници одржаној дана 26.12.2025. године, донео

ПРАВИЛНИК О БЕЗБЕДНОСТИ И ЗДРАВЉУ НА РАДУ

У АКЦИОНАРСКОМ ДРУШТВУ ЗА ЖЕЛЕЗНИЧКИ ПРЕВОЗ РОБЕ "СРБИЈА КАРГО", БЕОГРАД

ОПШТЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

Овим Правилником, у складу са Законом, Политиком заштите животне средине и социјалних питања и безбедности и здравља на раду и прописима који регулишу безбедност и здравље на раду, уређује се спровођење безбедности и здравља на раду и заштите запослених који учествују у радним процесима, у циљу отклањања узрока повреда на раду, професионалних обољења у вези са радом, као и здравствених оштећења на раду и стварања што повољнијих услова рада у Акционарском друштву за железнички превоз робе „Србија Карго“, Београд (у даљем тексту: Друштво).

Члан 2.

Овим Правилником посебно се уређују следећа питања:

- Примена превентивних мера за стварање безбедних услова рада;
- Организовање послова безбедности и здравља на раду;
- Утврђивање права, обавеза и одговорности послодавца и запослених у области безбедности и здравља на раду;
- Процена ризика и одређивање радних места са повећаним ризиком;
- Обука запослених за безбедан и здрав рад;
- Посебна права, обавезе и мере у вези са безбедношћу и здрављем на раду младих, жена и инвалида;
- Дозволе за рад.

ПРИМЕНА ПРЕВЕНТИВНИХ МЕРА ЗА СТВАРАЊЕ БЕЗБЕДНИХ УСЛОВА РАДА

Члан 3.

Процес рада се мора организовати тако да запосленом обезбеђује рад на радном месту и у радној средини у којима су спроведене превентивне мере безбедности и здравља на раду, пре почетка рада запосленог, у току рада, као и код сваке измене технолошког поступка, избором радних и производних метода којима се обезбеђује највећа могућа безбедност и заштита здравља на раду.

Превентивне мере се обезбеђују применом савремених техничких, ергономских, здравствених, образовних, социјалних, организационих и других мера, коришћењем средстава и опреме личне заштите чијом се употребом отклањају ризици и опасности по живот и здравље запослених, а такође и образовањем, подизањем колективне свести и обуком за безбедан и здрав рад.

ОРГАНИЗОВАЊЕ ПОСЛОВА БЕЗБЕДНОСТИ И ЗДРАВЉА НА РАДУ

Члан 4.

Послови безбедности и здравља на раду се организују и спроводе по организационим деловима Друштва, и то у:

- Секторима и Центрима;
- Секцијама и ОЈ;
- одељењима, службама, станицама, сервисима и радионицама.

У наведеним организационим деловима, лица одговорна за спровођење и унапређење безбедности и здравља на раду су:

- директори Сектора и начелници Центара;
- шефови Секција и ОЈ;
- начелници одељења;
- шефови станица, одељења, радионица и сервиса;
- запослени који обављају стручне послове безбедности и здравља на раду, имају одговарајући ниво квалификација и лиценцу за обављање послова саветника за безбедност и здравље на раду, и које је послодавац писаним актом именовано за обављање тих послова.

У организовању послова безбедности и здравља на раду и у обезбеђивању рада на радном месту и у радној средини у којима су спроведене прописане мере безбедности и здравља на раду, као и извршењу инспекцијских решења, одговорни запослени су дужни да сарађују са Одељењем за безбедност и здравље на раду при Сектору за управљање квалитетом пословања и системима безбедности (у даљем тексту: Одељење за БЗР).

Члан 5.

У Друштву се организује рад тако да сви запослени могу обављати свој посао без опасности по живот и здравље.

Право на безбедност и здравље на раду у Друштву имају сви запослени, као и лица којима је то право утврђено Законом о безбедности и здрављу на раду:

- 1) лица која су у радном односу и лица ангажована ван радног односа;

- 2) лице које се самозапошљава;
- 3) ученици и студенти који се, у складу са законом, налазе на обавезном производном раду, професионалној пракси или практичној настави или учењу кроз рад у систему дуалног образовања;
- 4) лица која, у складу са законом, обављају волонтирање;
- 5) лица која, у складу са законом, обављају привремене и повремене послове преко омладинске, односно студентске задруге и агенција за привремено запошљавање;
- 6) лица која су упућена на додатно образовање и обуку по упуту носиоца послова запошљавања;
- 7) лица која у Друштву обављају рад у складу са посебним законима;
- 8) лица која се затекну у радној средини, ако је о њиховом присуству упознато Друштво.

ПРАВА, ОБАВЕЗЕ И ОДГОВОРНОСТИ У ОРГАНИЗОВАЊУ И СПРОВОЂЕЊУ МЕРА БЕЗБЕДНОСТИ И ЗДРАВЉА НА РАДУ

Члан 6.

Друштво у спровођењу мера безбедности и здравља на раду:

- 1) утврђује стратегију развоја и спровођења мера безбедности и здравља на раду у складу са техничким напретком и развојем политике и начела превенције у складу са законом;
- 2) планира финансијска средства за спровођење мера безбедности и здравља на раду, а нарочито за превентивне мере по предлогу Одбора за безбедност и здравље на раду;
- 3) извршава одлуке Скупштине Друштва из ове области;
- 4) решењем именује запослене који обављају стручне послове безбедности и здравља на раду;
- 5) обезбеђује превентивне мере ради заштите живота и здравља запослених, полазећи од начела утврђених законом;
- 6) ангажује правно лице са лиценцом (службу медицине рада) за обављање послова заштите здравља запослених;
- 7) ангажује правно лице са лиценцом ради спровођења превентивних и периодичних прегледа и провере опреме за рад, превентивних и периодичних испитивања услова радне средине, као и испитивања електричне и громобранске инсталације;
- 8) обезбеђује стручно усавршавање запослених који обављају стручне послове безбедности и здравља на раду као и независно и самостално обављање послова и приступ свим потребним подацима из области безбедности и здравља на раду, при чему трошкови иду на терет послодавца;
- 9) обезбеђује активности на доношењу акта о процени ризика и његових измена и допуна за сва радна места и у радној средини и распоређивање запослених на послове са повећаним ризиком у складу са прописаним условима;
- 10) обезбеђује услове за избор представника запослених, образовање Одбора за безбедност и здравље на раду и његов рад;
- 11) обезбеђује запосленом прописана средства и опрему за личну заштиту на раду усаглашену са прописаним техничким захтевима, прописаним исправама о усаглашености и упутствима за коришћење и обезбеђује одржавање истих у исправном стању. Друштво је дужно да спроведе обуку запослених за правилно коришћење личне заштитне опреме;
- 12) обезбеђује санитарно-хигијенске услове у објектима Друштва;

- 13) обезбеђује да запослени буду осигурани за случај повреда на раду и професионалних болести у складу са законом, да буду колективно осигурани за случај незгоде која има за исход смрт или трајни инвалидитет, као и да се надокнада за повреду на раду, професионално обољење и обољења у вези са радом обезбеђује на терет средстава Друштва, под истим условима за све запослене, укључујући и трошкове болничког лечења настале као последицу повреде на раду.
- 14) пријављује надлежној инспекцији одмах, усмено или писмено радове ради отклањања великих кварова или хаварија на објектима и средствима, који могу да угрозе функционисање техничко-технолошких система или обављање делатности;
- 15) запосленог на његов захтев упућује на лекарски преглед који одговара ризицима на радном месту у редовним интервалима, а најкасније у року од пет година од претходног прегледа;
- 16) запосленом који рад обавља ноћу, у складу са Законом о раду, обезбеђује претходни и периодични лекарски преглед;
- 17) информише запослене и њихове представнике у складу са законом, консултује се и сарађује са истима;
- 18) доноси План примене мера за спречавање појаве и ширења епидемије заразне болести који је израдило Одељење за БЗР.

Члан 7.

- 19) У организовању и спровођењу стручних послова из ове области, **Одељење за БЗР**, односно запослени који обављају стручне послове безбедности и здравља на раду, имају следеће обавезе и то да:
- 20) организују, проверавају и учествују у спровођењу поступка процењивања ризика на радном месту и у радној средини и поступка измена и допуна Акта о процени ризика;
- 21) испитују разлоге одбијања запослених да раде због непосредне опасности по живот и здравље, налажу предузимање одговарајућих мера за отклањање опасности и организују њихово спровођење у сарадњи са директором Сектора у коме запослени ради;
- 22) учествују у прибављању прописане документације за средства за рад, средства и опрему личне заштите и опасне материје (упутство за руковање, уз хемијске материје обавезно безбедносни лист, за безбедан рад и одржавање);
- 23) контролишу примену прописа безбедности и здравља на раду приликом руковања средствима за рад и учествују у изради тих прописа за средства за рад за која они нису донети;
- 24) организују вршење превентивних и периодичних прегледа и провере опреме за рад, услова радне средине и прегледа и испитивања електричних и громобранских инсталација у складу са законом;
- 25) на основу Акта о процени ризика и његових делимичних измена и допуна и оцене службе медицине рада, прате реализацију лекарских прегледа запослених;
- 26) организују и обављају обуку запослених, представника запослених и руководилаца за безбедан и здрав рад у складу са Програмом обуке и законом, као и обуке запослених код другог послодавца, ангажованих за потребе Друштва и благовремено достављају записнике заинтересованим странама;
- 27) организују обуку запослених за пружање прве помоћи;

- 1) организују лекарске прегледе запослених у сарадњи са лицем које обавља послове праћења и упућивања запослених на лекарске прегледе у организационим целинама које су им дате у надлежност;
- 2) припремају предлог Програма здравствене заштите запослених и непосредно организују и прате његово спровођење, врше месечно усаглашавање обима услуга;
- 3) спроводе поступак забране рада на пословима који представљају непосредну опасност по живот и здравље запослених у складу са законом и о томе писмено обавештавају директора надлежног Сектора и Одбор за безбедност и здравље на раду;
- 4) учествују у спровођењу поступка утврђивања професионалних обољења и обољења у вези са радом у складу са законом, као и у утврђивању послова на којима се стаж осигурања рачуна са увећаним трајањем;
- 5) пријављују инспекцији рада сваку опасну појаву која угрожава или би могла да угрози безбедност и здравље на раду запослених и сарађују са инспекцијом рада и другим надлежним републичким органима, а посебно о благовременој реализацији наложених инспекцијских мера у сарадњи са надлежним Сектором, Секцијом, ОЈ и др. организационим деловима;
- 6) прате законске прописе из области безбедности и здравља на раду и припремају предлоге општих и других интерних аката из ове области (правилника, стручних упутстава за безбедност и здравље на раду, интерних правила и процедура) за њихову примену у Друштву;
- 7) организују периодичну сертификацију заваривача;
- 8) учествују у изради и припреми плана рада (преглед и испитивање уређаја за заваривање и др.);
- 9) учествују у изради предлога Програма пословања Друштва и прате његово извршење;
- 10) по потреби организују превентивно и периодично испитивање излагања хемијским материјама, азбесту, вештачким оптичким зрачењима, биолошким штетностима, електромагнетном пољу, експлозивних атмосфера, вибрацијама, карциногенима или мутагенима;
- 11) благовремено достављају Секцији/ОЈ записник и Стручни налаз о наведеним прегледима и испитивањима и прате отклањање утврђених недостатака;
- 12) координирају свој рад у Друштву ради надзора, примене и контроле спровођења прописаних мера безбедности и здравља на раду, спровођења поступка процене ризика;
- 13) предузимају одговарајуће мере безбедности и здравља на раду на лицу места када уоче пропусте и недостатке и прате њихову примену и извршавање, о чему обавештавају надлежни Сектор, Секцију, ОЈ и друге организационе целине;
- 14) учествују у раду Комисије за полагање стручног испита и периодичне провере знања запослених;
- 15) прате и анализирају узроке повреда на раду као и друге параметре који утичу на привремену спреченост за рад запослених, са посебним освртом на послове са повећаним ризиком;
- 16) учествују у увиђају тешке, колективне или смртне повреде на раду као и појава које су угрозиле или би могле да угрозе безбедност и здравље запослених, ради предузимања мера за отклањање узрока;
- 17) дају сагласност на квалитет средстава и опреме за личну заштиту на раду, службених одела, врше контролу квалитета у поступку коришћења и поступку набавке и усаглашавања техничких карактеристика са прописаним стандардима и учествују у обуци;

- 18) припремају захтеве за: обављање испитивања услова радне средине, прегледа и провере опреме за рад, сертификације заваривача, уређаја за заваривање, испитивање електричних инсталација, отпора уземљења и громобранских инсталација, обука и проверу обуке запослених за безбедан и здрав рад, у складу са прописаним роковима и организују њихову реализацију на терену;
- 19) воде и чувају прописану евиденцију из области безбедности и здравља на раду;
- 20) врше контролу наменског коришћења средстава и опреме за личну заштиту на раду, службених одела, припремају сугестије на квалитет истих;
- 21) забране рад на радном месту или коришћење средстава за рад кад утврде непосредну опасност по живот и здравље запосленог и о томе обавештавају шефа Секције/ОЈ и Одељење за БЗР;
- 22) забране рад запосленом када се утврди да се не примењују прописане мере безбедности и здравља на раду које могу проузроковати непосредну опасност по живот и здравље запослених и о томе обавештавају одговорног запосленог у Секцији/ОЈ, односно Сектору;
- 23) забране рад запосленом на односним пословима који из било ког разлога нема одговарајући и важећи лекарски преглед;
- 24) забране коришћења неисправног средства за рад, средстава и опреме за личну заштиту на раду и о томе писмено обавештавају одговорног запосленог Секције/ОЈ, односно Сектор;
- 25) забране рад запосленима који су под утицајем алкохола или других психоактивних супстанци који доводе до умањења радне и психофизичке способности запосленог;
- 26) предложе предузимање мера за утврђивање одговорности запослених који се не придржавају прописаних мера безбедности и здравља на раду, утврђених интерним актима, овим Правилником и Актом о процени ризика;
- 27) пријаве повреде на раду у складу са законом;
- 28) учествују у изради односно израђују Извештај о повреди на раду, професионалним обољењима и обољењима у вези са радом у складу са законом;
- 29) учествују у набавци ознака за безбедност и здравље на раду ради информисања запослених о ризицима у технолошком процесу, правцима кретања и дозвољеним местима задржавања, као и о мерама за спречавање или отклањање ризика;
- 30) припремају, израђују и достављају један примерак елабората о повреди на раду надлежној организационој целини у Друштву у року од седам дана од дана сазнања за насталу повреду (тешку, колективну или са смртним исходом);
- 31) учествују у организовању обуке запослених за рад на висини;
- 32) учествују у превенцији и заштити запослених од злостављања на раду;
- 33) учествују у превенцији и заштити запослених од изложености дуванском диму и примени прописа који се односе на забрану пушења;
- 34) обезбеђују мере заштите од пожара, у складу са посебним законом.

Члан 8.

Шеф Секције и ОЈ у организовању и спровођењу послова безбедности и здравља на раду има следеће обавезе и одговорности, и то да:

- 1) примењује одредбе Правилника о безбедности и здрављу на раду, Акта о процени ризика, одлука, закључака, упутстава и процедура које се односе на безбедност и здравље на раду и њено унапређење;
- 2) обавештава Одељење за БЗР о променама у организацији рада технолошког процеса, новозапосленима у Секцији/ОЈ, реконструкцији или набавци нових средстава рада и опреме за рад;

- 3) поступа по решењу надлежне инспекције рада, и о томе обавештава Одељење за БЗР;
- 4) обезбеђује санитарно - хигијенске и техничке услове у објектима;
- 5) одређује запосленог који ће свакодневно вршити праћење и контролу примене мера у одвојеним локацијама/јединицама и евентуалне неправилности уноси у предвиђени образац, на основу кога саветник за безбедност и здравље на раду даје предлог мера за отклањање неправилности;
- 6) организује и врши контролу упућивања запослених на лекарске прегледе, оверава извештаје, записнике и исте доставља Одељењу за БЗР;
- 7) одређује запосленог које ће водити послове праћења и упућивања запослених на лекарске прегледе у тој Секцији/ОЈ;
- 8) одређује запосленог које ће водити и бити одговорно за послове евиденције, требовања личне заштитне опреме и службене одеће и обуће;
- 9) врши надзор над радом запосленог које води послове евиденције, праћења и упућивања запослених на лекарске прегледе;
- 10) даје предлог о распореду запосленог према његовим стручним и здравственим способностима у консултацији са здравственом установом и запосленим који обавља послове безбедности и здравља на раду;
- 11) поверава запосленом послове који неће имати штетне последице по здравље и безбедност на раду;
- 12) даје предлог о распореду на друго радно место запосленог кад се лекарским прегледом утврди да не испуњава посебне здравствене услове прописане за обављање послова на радном месту са повећаним ризиком, што не може бити разлог отказа Уговора о раду;
- 13) забрани рад запосленом који се не придржава прописаних мера безбедности и здравља на раду и који не користи средства и опрему за личну заштиту на раду, одбије да поступи по упутству за безбедан рад или одбије подвргавање лекарском прегледу, обуци за безбедан и здрав рад, провери алкохолисаности;
- 14) обавештава саветника за БЗР да забрани рад запосленом који нема одговарајући лекарски преглед;
- 15) упути захтев Одељењу за БЗР за спровођење поступка: испитивања прописаних услова радне средине, превентивне и периодичне прегледе и проверу опреме за рад, средстава и опреме за личну заштиту на раду, обуку запослених за безбедан рад, сертификацију заваривача и др;
- 16) да одреди контакт лице из Секције/ОЈ које ће на дневном нивоу, путем Обрасца 7. Правилника о начину вођења и роковима чувања евиденција у области безбедности и здравља на раду ("Службени гласник РС", број 5/2025 и 38/25), телефонски или путем мејлова сарађивати са саветником за БЗР о уоченим неправилностима приликом примене мера безбедности и здравља на раду.
- 17) Чува евиденције из области БЗР према роковима прописаним Законом;
- 18) контролише примену превентивних мера и активности у складу са Планом примене мера за спречавање појаве и ширења епидемије заразних болести;
- 19) предузима и друге прописане мере за безбедност и здравље на раду у складу са законом.

Члан 9.

Шеф станице, одељења, службе, радионице, сервиса у организовању и спровођењу послова безбедности и здравља на раду има следеће обавезе и одговорности, и то да:

- 1) спроводи мере и прописе из области безбедности и здравља на раду;
- 2) практично обучи за безбедан рад новопримљеног или запосленог премештеног са других послова, пре почетка рада;

- 3) стално и непосредно надзире примену прописаних мера безбедности и здравља на раду у оквиру станице, одељења, службе, радионице, сервиса и својим присуством и надзором обезбеди сигурно извршавање нарочито опасних послова;
- 4) забрани обављање послова запосленом који се не придржава прописаних мера безбедности и здравља на раду, не користи или одбије коришћење средстава и опреме за личну заштиту на раду или одбије да поступи према упутствима за безбедан рад као и запосленом под утицајем алкохола или психоактивних супстанци;
- 5) редовно врши проверу лекарских прегледа за запослене у својој организационој целини, као и за запослене који су по било ком основу упућени на рад у његову организациону целину, по хитном поступку тражи од лица у чијој је то надлежности упућивање на лекарски преглед запосленог уколико провером установи да запослени није добио упут за лекарски преглед најкасније на 30 дана пре истека рока, или ако запослени из било ког разлога нема одговарајући лекарски преглед;
- 6) редовно врши проверу требовања и преузимања личне заштитне опреме и службене одеће и обуће, као и правилног коришћења и одржавања истих;
- 7) се стара о исправности заштитних средстава и њиховом наменском коришћењу од стране запослених, а у случају квара о њиховој благовременој поправци, односно замени;
- 8) учествује у изради Извештаја о повреди на раду на прописаном обрасцу, у складу са законом;
- 9) поднесе пријаву шефу Секције/ОЈ због повреде радне обавезе против запосленог који се не придржава прописаних мера безбедности и здравља на раду;
- 10) забрани употребу неисправних средстава и опреме за рад и заштитних средстава и обавештава саветника за БЗР, као и да привремено забрани рад на пословима кад запосленом прети непосредна опасност по живот или здравље, а недостатке није могуће отклонити, о чему одмах извештава шефа Секције/ОЈ и саветника за БЗР;
- 11) свакодневно проверава исправност заштитних уређаја на постојећим средствима и опреми за рад;
- 12) забрани запосленом да самовољно искључује, мења или уклања безбедносне уређаје на средствима за рад;
- 13) се стара о обезбеђењу и смештају заштитних средстава и проверава њихово наменско коришћење;
- 14) поднесе пријаву против запосленог који одбија да користи заштитна средства, средства и опрему за личну заштиту на раду, или их ненаменски користи, који је под утицајем алкохола или психоактивних супстанци и забрани му рад;
- 15) поднесе пријаву против запослених који се не придржавају одредби Закона о заштити становништва од изложености дуванском диму;
- 16) даје предлог за побољшање постојећих мера безбедности и здравља на раду и указује на уочене појаве у примени;
- 17) предлаже прегледе, испитивање, проверу и одржавање средстава и опреме за рад, електричних инсталација, громобранских инсталација и мерења отпора уземљења, као и радне средине;
- 18) када утврди да на одређеним пословима запосленом прети опасност од повреда или му прети озбиљна, неизбежна и непосредна опасност, предузме мере за отклањање опасности и обавести саветника за БЗР;
- 19) обезбеди хигијенске услове у радним просторијама и исправност санитарних уређаја;

- 20) контролише примену превентивних мера и активности у складу са Планом примене мера за спречавање појаве и ширења епидемије заразних болести;
- 21) врши требовање, контролу ношења службене и заштитне одеће и обуће, као и евиденцију издате службене и заштитне одеће и обуће;
- 22) издаје дозволе за рад приликом извођења радова на висини, у дубини, у скућеном простору, у простору са потенцијално експлозивним атмосферама, на енергетском објекту, при коришћењу опасне хемијске материје, рад у зонама у којима је присутна озбиљна опасност или штетност.

Члан 10.

Запослени има право:

- 1) да се пре почетка рада упозна са ризицима на радном месту према Акту о процени ризика, као и мерама безбедности и здравља на раду;
- 2) на одговарајућа средства и опрему за личну заштиту на раду уколико је изложен ризицима који се на други начин не могу отклонити;
- 3) да буде обучен за безбедан и здрав рад;
- 4) на лекарски преглед за обављање послова са повећаним ризиком и за рад ноћу као и остале прегледе у складу са законом;
- 5) да одбије да ради на пословима, ако му прети непосредна опасност по живот и здравље, уколико нису спроведене прописане мере безбедности и здравља на раду, док се исте не обезбеде;
- 6) да одбије да ради на опреми за рад, на којој нису примењене прописане мере безбедности и здравља на раду;
- 7) да одбије да ради ако му није обезбеђен лекарски преглед или се на истом утврди да не испуњава прописане здравствене услове на пословима са повећаним ризиком;
- 8) да одбије да ради уколико при обуци за безбедан рад није упознат са свим врстама ризика и мерама за њихово отклањање;
- 9) да одбије да ради дуже од пуног радног времена, односно ноћу ако би према оцени службе медицине рада такав рад могао да погорша његово здравствено стање;
- 10) да се у случајевима из става 1. тачка 5) - 8) овог члана, писменим захтевом обрати непосредном руководиоцу, саветнику за БЗР и Одбору за безбедност и здравље на раду ради предузимања мера, које по мишљењу запосленог, нису спроведене. Уколико се у року од осам дана од дана пријема захтева од стране Друштва не предузму мере, запослени има право да поднесе захтев за заштиту права Инспекцији рада;
- 11) да у случају непосредне опасности по живот и здравље на раду предузме одговарајуће мере у складу са својим знањем и техничким средствима која му стоје на располагању, и да престане да ради, напусти радно место, радни процес, односно радну средину без сношења последица и без одговорности за евентуално проузроковану штету;
- 12) да буде обавештен у вези препознавања, превенције и спречавања злостављања на раду.

Запослени је дужан и обавезан да:

- 1) примењује прописане мере безбедности и здравља на раду;
- 2) примењује све превентивне мере и активности у складу са Планом примене мера за спречавање појаве и ширења епидемије заразних болести,
- 3) наменски користи средства и опрему личне заштите на раду, пажљиво рукује њима и одржава их у исправном стању;

- 4) ради са пуном пажњом, без опасности по свој живот и здравље и живот и здравље осталих запослених;
- 5) правилно рукује средствима и опремом за рад, опасним материјама и поступа по упутству произвођача и упутству за безбедан рад;
- 6) пре напуштања радног места, радно место и средства за рад остави у стању тако да не угрожавају друге запослене;
- 7) се стара о спровођењу и унапређивању безбедности и здравља на раду;
- 8) се подвргне здравственом прегледу на који је упућен;
- 9) одмах обавести одговорног запосленог о кваровима и другим недостацима који би могли угрозити безбедност и здравље на раду;
- 10) пре почетка рада прегледа своје радно место, средства и опрему за рад, средства и опрему за личну заштиту на раду и да, у случају њихове неисправности, одмах извести одговорног запосленог;
- 11) прекине са радом по наређењу непосредног руководиоца у случају када се не примењују прописане мере безбедности и здравља на раду, не користе средства и опрему за личну заштиту на раду, или када запослени није способан за рад због стања алкохолисаности или када је под утицајем других средстава зависности, психичког стања, умора, болести и др;
- 12) се подвргне провери да ли је под утицајем алкохола или других средстава зависности по налогу овлашћеног железничког радника, службе медицине рада или надлежних државних органа употребом алко теста, по поступку који је утврђен прописима из безбедности саобраћаја;
- 13) сарађује са саветником за БЗР у циљу спровођења прописаних мера за безбедност и здравље на пословима на којима је распоређен;
- 14) обавештава саветника за БЗР и Одбор за безбедност и здравље на раду о неправилностима, недостацима, штетностима, опасностима или другој појави која би могла да угрози безбедност и здравље запослених на радном месту, непосредно или преко представника запослених;
- 15) обавезно пријави повреду на раду, професионално обољење или обољење у вези са радом непосредном руководиоцу у складу са законом;
- 16) се информише по свим питањима из области безбедности и здравља на раду;
- 17) присуствује организованој обуци за безбедан и здрав рад, као и обуци за пружање прве помоћи и обуци из области заштите од пожара, у складу са законом;
- 18) се информише, обавести и обучи за препознавање и спречавање злостављања на раду, као и да се уздржи од понашања које представља злостављање и злоупотребу права на заштиту од злостављања.

Члан 11.

Запослени је одговоран за:

- 1) необавештавање непосредног руководиоца о уоченим кваровима и другим недостацима и ризицима који могу угрозити безбедност и здравље запослених;
- 2) ненаменско и неправилно коришћење прописаних средстава и опреме за личну заштиту на раду као и опреме за рад;
- 3) неодржавање на прописани лекарски преглед;
- 4) непоштовање прописаних процедура и правила;
- 5) неодржавање на обуку за безбедан и здрав рад;
- 6) одбијање провере алкохолисаности или утицаја психоактивних супстанци;
- 7) неодржавање радног места у уредном и исправном стању у складу са прописаним мерама безбедности и здравља на раду;

- 8) непоштовање радне дисциплине, односно повреду радне дужности на раду које представља злоупотребу права на заштиту од злостављања;
- 9) самовољно искључивање, мењање или уклањање безбедносних уређаја на средствима за рад;
- 10) непримењивање свих превентивних мера и активности у складу са Планом примене мера за спречавање појаве и ширења епидемије заразних болести.

ОДБОР ЗА БЕЗБЕДНОСТ И ЗДРАВЉЕ НА РАДУ

Члан 12.

Запослени имају право да изаберу представнике за безбедност и здравље на раду.

Представници запослених образују Одбор за безбедност и здравље на раду (у даљем тексту: Одбор).

Одбор има 9 чланова, од којих 5 представника запослених, које именују репрезентативни синдикати и 4 представника стручних служби Друштва које именује генерални директор.

По потреби у раду Одбора (без права одлучивања) могу учествовати: надлежни инспектор рада, лекар медицине рада, руководилац Сектора или других организационих целина, или друга лица која Одбор позове да учествују у његовом раду.

Чланови Одбора бирају се на четири године, уз могућност још једног поновног избора за члана Одбора.

Одбор се састаје најмање једном у три месеца. Одбор на својим седницама доноси одлуке, препоруке и закључке.

Представници запослених су дужни да репрезентативне синдикалне организације и запослене извештавају о свом раду најмање једном у шест месеци.

Представник запослених има права и обавезе предвиђене одредбама закона којим се уређује безбедност и здравље на раду.

Одбор усваја Пословник о раду.

Члан 13.

Одбор планира своје активности у циљу спречавања повреда на раду, професионалних обољења и обољења у вези са радом као и у циљу обезбеђивања средстава на нивоу друштва за спровођење мера безбедности и здравља на раду и подстиче стално унапређење безбедности и здравља на раду код Послодавца. Време проведено у активностима Одбора рачуна се као време проведено на раду.

Члан 14.

Друштво је дужно да преко својих стручних служби, представницима запослених за безбедност и здравље на раду, односно Одбору омогући:

- увид у сва нормативна акта која се односе на безбедност и здравље запослених;
- учествовање у разматрању свих питања која се тичу спровођења мера безбедности и здравља на раду, да предлажу и буду консултовани у вези спровођења мера

безбедности и здравља на раду, а у складу са законом и подзаконским актима из ове области;

- извештавање о процени ризика, организовању обуке за безбедан и здрав рад запослених, увођењу нове технологије рада, нових радних процеса и поступака који утичу на безбедност и здравље запослених, као и о стандардима при избору средстава за рад и средстава и опреме за личну заштиту на раду;
- да предложи, а Друштво именује члана Комисије за јавне набавке у поступцима набавки средстава за безбедност и здравље на раду, у складу са Законом о јавним набавкама;
- упознавање са стручним налазима и предлозима мера заштите и превентивних мера, или предузетим мерама од стране инспекције рада;
- упознавање са извештајима о повредама на раду, професионалним обољењима и обољењима у вези са радом;
- обавештавање о предузетим мерама и датим упутствима запосленима о поступку у случају непосредне опасности по живот и здравље запослених, како би обуставили рад и напустили угрожено радно место;
- достављање извештаја о стању безбедности и здравља на раду запослених као и о спроведеним мерама;
- заштиту представника запослених због активности у Одбору у складу са одредбама закона и подзаконских аката.

Члан 15.

Одбор има обавезу:

- да даје предлоге по свим питањима која се односе на безбедност и здравље на раду у Друштву;
- да захтева предузимање одговарајућих мера за отклањање или смањење ризика који могу да угрозе безбедност и здравље запослених;
- да захтева вршење надзора од стране инспекције рада уколико се процени да нису спроведене одговарајуће мере, односно уколико стручне службе и непосредни руководиоци у року од 8 (осам) дана од пријема захтева нису предузеле одговарајуће мере;
- да присуствује инспекцијском надзору (један представник Одбора);
- да учествује у изради и изменама свих општих аката који се односе на безбедност и здравље на раду, а у циљу планирања и унапређење услова рада;
- да у складу са Законом о јавним набавкама, предлаже члана Комисије за јавне набавке у поступцима набавки средстава за безбедност и здравље на раду;
- да прикупља примедбе запослених у вези са применом мера безбедности и здравља на раду;
- да обавештава запослене на терену о предузетим мерама безбедности и здравља на раду;
- да изврши увид у сва акта која се односе на безбедност и здравље на раду.

ПРОЦЕНА РИЗИКА

Члан 16.

Актом о процени ризика су утврђена радна места и у радној средини са повећаним ризиком, посебни здравствени услови које морају испуњавати запослени распоређени на

радним местима са повећаним ризиком, мере безбедности и здравља на раду као и средства и опрема за личну заштиту на раду.

РАДНА МЕСТА СА ПОВЕЋАНИМ РИЗИКОМ

Члан 17.

Након извршене процене ризика, начин, поступак и рокови вршења периодичних лекарских прегледа за запосленог који ради на радном месту са повећаним ризиком утврђују се у складу са прописима из области безбедности и здравља на раду.

Запослени на радним местима која нису утврђена као радна места са повећаним ризиком упућују се на прописане лекарске прегледе према прописима који регулишу ову област.

У случају да Акт о процени ризика и други прописи који регулишу ову област прописују различите рокове упућивања на лекарски преглед примењују се краћи рокови за упућивање на лекарски преглед.

ОБУКА ЗАПОСЛЕНИХ ЗА БЕЗБЕДАН И ЗДРАВ РАД

Члан 18.

Обука запослених за безбедан и здрав рад врши се у складу са Законом, Програмом обуке за безбедан и здрав рад и другим подзаконским актима.

Обуком запослених за безбедан и здрав рад развија се свест запослених у вези са безбедношћу и здрављем на раду са циљем спречавања небезбедних ситуација и правилне примене мера безбедности и здравља на раду.

Програм обуке за безбедан и здрав рад садржи општи и посебни део. Општи део програма обуке обухвата упознавање запослених са правима, обавезама и одговорностима у области безбедности и здравља на раду кроз законску и подзаконску регулативу, као и упознавање са општим актима послодавца у области безбедности и здравља на раду. Посебни део програма обуке обухвата упознавање са свим потенцијалним опасностима и штетностима на радном месту, процењеним ризицима и мерама за безбедан и здрав рад.

Обука се врши:

- 01 – приликом заснивања радног односа, односно другог радног ангажовања;
- 02 – услед премештаја на друге послове;
- 03 – приликом увођења нове технологије или нових средстава за рад или промене опреме за рад;
- 04 – приликом промене радног процеса;
- 05 – ако послодавац одреди запосленом да обавља послове на два или више радних места;
- 06 – ако код послодавца (на основу уговора, споразума или по било ком другом основу) рад обављају запослени другог послодавца;
- 07 – додатна обука када то захтева радни процес;
- 08 – додатна обука у случају тешке, смртне или колективне повреде на раду са тешком или смртном повредом на раду;
- 09 – периодична обука запослених;
- 10 – обука непосредних руководилаца.

Члан 19.

Представник запослених има право на одговарајућу обуку за обављање активности представника запослених из овог Правилника, а трошкови обуке не могу бити на терет представника запослених.

Члан 20.

Послодавац има обавезу да у случају тешке или смртне повреде на раду односно оштећења здравља које је настало приликом излагања штетностима, одмах, а најкасније у року од осам дана од настанка повреде, изврши додатну обуку запослених на тим радним местима у организационој јединици где се повреда догодила.

ПОСЕБНА ЗАШТИТА МЛАДИХ, ЖЕНА, ОСОБА СА ИНВАЛИДИТЕТОМ И ПРОФЕСИОНАЛНО БОЛЕЛИХ

Члан 21.

Запослени млађи од 18 година, запослена жена за време трудноће, као и она која доји дете, особе са инвалидитетом и професионално оболели имају посебна права, обавезе и мере у вези са безбедношћу и здрављем на раду.

Категорије запослених из става 1. овог члана имају право да буду у писменој форми обавештени о резултатима процене ризика на радном месту и о мерама којима се ризици отклањају у циљу повећања безбедности и здравља на раду.

Послодавац се посебно стара о стварању одговарајућих услова за рад ових запослених.

У остваривању права, обавеза и мера безбедности и здравља на раду ове категорије запослених примењиваће се одредбе закона којим се уређује безбедност и здравље на раду, других закона, колективног уговора и других прописа.

Члан 22.

Запослена за време трудноће, запослена која доји дете и мајка са децом старости до три године живота не може да ради на пословима са повећаним ризиком, као и прековремено, и ноћу, ако би такав рад био штетан за њено здравље и здравље детета, на основу налаза надлежног здравственог органа.

Запосленима млађим од 18 година живота, забрањен је прековремени рад и прерасподела радног времена.

Запослени млађи од 18 година живота не може да ради ноћу, осим када је неопходно да се настави рад услед више силе, под условом да такав рад траје одређено време и да мора да се заврши без одлагања, а Друштво нема на располагању у довољном броју друге пунолетне запослене, уз обавезу Друштва да у овом случају обезбеди надзор над радом запосленог млађег од 18 година живота од стране пунолетног запосленог.

Запосленом коме је због привремено умањене здравствене способности, надлежни здравствени орган, одредио радно време краће од пуног радног времена, Друштво исто не може повећавати.

Запослени са здравственим сметњама, утврђеним од стране надлежног здравственог органа у складу са законом, може се упутити на преквалификацију или доквалификацију.

Запослени са инвалидитетом или смањеном радном способношћу могу бити распоређени на послове на којима могу радити без професионалне рехабилитације, на начин утврђен прописима о радним односима, без опасности за смањење преостале радне способности, уз сагласност надлежног здравственог органа.

ДОЗВОЛЕ ЗА РАД

Члан 23.

Друштво је дужано да, пре почетка извођења радова на висини, у дубини, у скученом простору, заваривачким радовима, при коришћењу опасне хемијске материје, рад у зонама у којима је присутна озбиљна, неизбежна или непосредна опасност или штетност која може да угрози здравље запосленог, обезбеди издавање дозволе за рад.

Члан 24.

Дозвола за рад мора да садржи локацију извођења радова, име и презиме запосленог, радно место запосленог, време важења дозволе за рад, прецизан опис послова са методама рада, списак опреме за рад намењене за послове за које је потребно издати дозволу за рад, списак личне заштитне опреме, препознате и утврђене опасности и штетности на радном месту и у радној средини, превентивне мере за безбедност и здравље на раду са планом спашавања, име и презиме лица које издаје дозволу за рад, име и презиме лица које контролише примену мера за безбедан и здрав рад, изјаву запосленог који обавља послове за које је потребно издавање дозволе за рад да није под дејством алкохола и психоактивних супстанци и потпис носиоца дозволе за рад.

Члан 25.

Дозволу за рад саставља саветник за БЗР, док непосредни руководиоца издаје дозволу за рад. Саветник за БЗР врши контролу примене мера за безбедан и здрав рад.

Члан 26.

Дозвола за рад се може издавати:

1. Непосредно пре вршења посла за који је потребно издати дозволу за рад,
2. На дневном нивоу,
3. На месечном нивоу,
4. На годишњем нивоу,

у зависности од учесталости посла за који је потребно издати дозволу за рад.

Члан 27.

Периодичитет издавања дозволе за рад одређује руководиоца организационе јединице у којој се врши посао за који је потребно издавати дозволу за рад у сарадњи са саветником за БЗР.

Члан 28.

Евиденцију издавања дозволе за рад води организациона јединица у којој се врши посао за који је потребно издавати дозволу за рад.

ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 29.

Овај Правилник се примењује за све запослене у Друштву и са истим морају бити упознати сви запослени.

Члан 30.

Одредбе о безбедности и здрављу на раду Колективног уговора за Друштво који је на снази на дан ступања на снагу овог Правилника, а које су у супротности са Законом којим се уређују безбедност и здравље на раду, неће се примењивати.

Члан 31.

Овај Правилник ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Железнице Србије“.

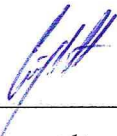
 ОДБОР ДИРЕКТОРА

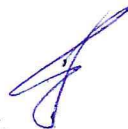
Душан Ђукић, маст.екон.

Звездан Павићевић, дипл.екон.

Никола Стојановић, инж.инвест.менаџм.

„Србија Карго“ а.д.
Број: 4/2025-1838-475
Дана: 26.12.2025. године
Београд

На основу члана 3. Закона о безбедности и здрављу на раду (“Службени гласник РС”, бр. 35/2023) и члана 24. Статута Акционарског друштва за железнички превоз робе “Србија Карго”, Београд (Службени гласник РС”, број 15/17 и „Службени гласник Железнице Србије“, број 14/2017), Одбор директора “Србија Карго” а.д је на седници одржаној дана 26.12.2025. године, донео:

ОДЛУКУ

1. Усваја се Правилник о безбедности и здрављу на раду у Акционарском друштву за железнички превоз робе “Србија Карго”, Београд
2. Правилник из тачке 1. саставни је део ове одлуке.
3. Одлука ступа на снагу даном доношења.
4. Одлуку објавити у Службеном гласнику „Железнице Србије“.

Образложење

На основу одредби Закона о безбедности и здрављу на раду (“Службени гласник РС”, бр. 35/2023) доноси се Правилник о безбедности и здрављу на раду у Акционарском друштву за железнички превоз робе “Србија Карго”, Београд (у даљем тексту: Правилник БЗР), којим се уређује спровођење безбедности и здравља на раду и заштите запослених који учествују у радним процесима, у циљу отклањања узрока повреда на раду, професионалних обољења у вези са радом, као и здравствених оштећења на раду и стварања што повољнијих услова рада у Акционарском друштву за железнички превоз робе „Србија Карго“, Београд.

Правилник БЗР је усклађен са захтевима Закона о безбедности и здравља на раду и подзаконским актима донетим у складу са наведеним Законом, као и са захтевима и специфичностима Друштва.

Имајући у виду изнето, донета је Одлука као у диспозитиву.

 ОДБОР ДИРЕКТОРА

Душан Ђукић

Никола Стојановић

Звездан Павићевић

